

Sønderborg, den 9. november 2023

Skriftlig orientering fra forvaltningen (sekretariat for landdistrikter) i perioden 7/9 2023 – 9/11 2023

Arrangementer:

Den 6. og 7. september: Informationsmøde om tilskud til varmepumper

I samarbejde med Energistyrelsen og ProjectZero inviterede Sønderborg Kommune til informationsmøde, hvor deltagerne fra områder uden mulighed for at få fjernvarme, kunne få mere viden og information om varmepumper samt hvordan der kunne søges tilskud i varmepuljen fra den 12. september.

Informationsmøderne blev afholdt i Kegnæs forsamlingshus, på Elstrup Mølle og hos Frk. Jensen, Skelde, hvor omkring 100 personer tog imod tilbuddet.

Den 12. september: Workshop om VE-anlæg

Landsbyudvikleren, Klimakoordinatoren og Energiplanlæggeren deltog i en workshop arrangeret af VE-rejseholdet i samarbejde med Aabenraa Kommune om lokal værdiskabelse og synergieffekter med fokus på natur, biodiversitet og offentlig adgang i planlægningen af nye VE-projekter.

VE-rejseholdet er et initiativ, som udspringer fra Klimaaftale om grøn strøm og varme fra den 25. juni 2022, hvor aftalepartierne blev enige om, at sikre rammevilkår der muliggør en firedobling af den samlede elproduktion fra solceller og vindmøller på land inden 2030.

Lokal accept og vellykkede myndighedsprocesser er afgørende for at realisere udbygningen af vedvarende energi (VE) på land. VE-rejseholdet skal understøtte kommunerne i deres arbejde, ved bl.a. at sikre udbredelse af gode eksempler i forbindelse med realisering af VE-projekter i kommunerne, yde vejledning og tilbyde faglig sparring fx i forhold til energi, planlægning, miljøvurderingsprocesser, habitatregler og borgerinddragelse.

VE-rejseholdet består af et fast tværfagligt hold af medarbejdere fra Energistyrelsen, Miljøstyrelsen og Plan- og Landdistriktsstyrelsen. VE-rejseholdet vil afholde en række workshops og temaoplæg rundt om i landet.

VE-rejseholdets hovedopgaver består i at:

- Udgøre et centralt kontaktpunkt i staten, som imødekomme og proaktivt stiller sig til rådighed for kommunerne ift. deres arbejde med udbygningen af vedvarende energi på land.
- Tilbyde faglig vejledning og sparring til kommunerne inden for en række nærmere definerede områder relateret til udbygningen med vedvarende energi.
- Facilitere og bidrage til videndeling kommunerne imellem og mellem stat og kommuner.
- Understøtte kommunerne i deres borgerrettede dialog.

Den 12. september: Webaften

Ca. fire gange pr. år afholdes undervisningsaften for webmastere i vedligeholdelse og opdatering af egne Infoland-hjemmesider samt tilhørende app-løsning.

Den 8. oktober LAG- og FLAG årsmøde, Vejle

Sekretariat for landdistrikter har siden juni 2023 varetaget LAG-koordination for [LAG Sønderborg-Aabenraa](#).

Bestyrelsen har indstillet 14 projekter til støtte den 26/9 til en værdi af 3 mio kr. – [læs mere her](#). Næste ansøgningsrunde er den 8. december 2023.

På billedet se deltagere ved Årsmødet for bestyrelser og LAG-koordinatorer.

Den 9. oktober: Landdistriktskonference i Torvehallerne, Vejle

Minister for landdistrikter, Louise Schack Elholm, inviterede til årets Landdistriktskonference, hvor der var fokus på liv og udvikling i landdistrikterne.

Til konferencen var der være oplæg og debat om landdistrikterne, en projektbørs med eksemplariske landdistriktsprojekter, der har gjort en forskel lokalt.

Her præsenterede Mobilitetsforeningen v. Peter Rathje og Sekretariat for landdistrikter, deres erfaringer med projektet "[Kom hinanden ved – delebank for alle](#)".

”Lokale ildsjæle og fælleskaber findes i alle egne af Danmark. De er essentielle aktører i at udvikle attraktive lokalsamfund, og jeg glæder mig til at se og hylde deres store arbejde”, sagde minister for landdistrikter, Louise Schack Elholm i sit indlæg.

Tidligere på dagen havde hun uddelt Landdistriktsprisen 2023 med ordene:

”Vi skal skabe en retning mod den fremtid, vi gerne vil have i landsbyerne og i landdistrikterne. Jeg glæder mig til at møde landdistriktsaktører og ildsjæle, og debattere både udfordringer og løsninger i forhold til at skabe grundlag for liv og udvikling i landdistrikterne”.

Prisen gik til Lokalrådet i Hellevad, Aabenraa kommune, for deres frivillige indsatser lokalt.

Den 1. november: Landdistriktsforskningens Dag i Randers

Overskriften løs:

Hvordan sikrer vi, at den grønne omstilling og kampen om arealerne skaber udvikling i landdistrikterne?

Det fik vi eksperternes bud på, da Landdistrikternes Fællesråd, Region Midtjylland og Randers kommune inviterede til en dag i landdistriktsforskningens tegn.

Velkomst og indledende ord v. Steffen Damsgaard, formand i Landdistrikternes Fællesråd, Anders Kühnau, regionrådsformand i Region Midtjylland og Torben Hansen, borgmester i Randers Kommune og herefter følgende oplæg:

- **Prioritering af fremtidens arealanvendelse i Danmark** v. Finn Arler, professor emeritus v. Aalborg Universitet
- **Challenges and Opportunities for Green Transition in Rural Areas in the Nordics** (på engelsk) v. Hilma Salonen, research fellow, NordRegio
- **Samskabelse af grønne løsninger med cases fra GoGreen** v. Eva Sørensen, professor ved instituttet for Samfundsvidenskab og Erhverv på RUC.
- **Multifunktionel jordfordeling – brugen af det åbne land til at skabe attraktive landdistrikter** v. Søren Møller, formand for Collective Impact, Fremtidens Bæredygtige Landskaber.
- Case – **En landsskabsstrategi for Nørreådal**, Jørgen Jørgensen, projektleder i Viborg
- **Not in my backyard – borgerinddragelse i den grønne omstilling** v. Simon Westergaard Lex, associate professor, antropologi KU
- Debat – **Hvordan inddrager vi borgerne i den grønne omstilling?** Steffen Damsgaard, formand for Landdistrikternes Fællesråd, Simon Westergaard Lex, Associate professor ved KU, Tobias Gandrup, Adjunkt ved Center for Landdistriktsforskning SDU, Jørgen Jørgensen, projektleder Viborg Kommune, Emil Bjørn, SAMFUNDSFORMER og energistuderende på AAU, Rolf Johnsen, kontorchef i Klima, Bæredygtighed og Grøn omstilling i Region Midtjylland

Fra sekretariatet for landdistrikter deltog landsbyudvikler og landdistriktskoordinator, som har fået tilsendt alle oplæg. Ring til sekretariatet, hvis der er nysgerrighed omkring nogle af oplæggene – så vil de gerne formidle kontakten.

31. oktober, møde i Landsbyforum

26 personer fra 15 landsbylaug og var repræsenteret ved mødet i Landsforum, hvor programmet lød:

kl. 19.00 Velkomst og præsentation

kl. 19.10 Drøftelse af aftenens tema: Borgerinddragelse ifbm. etablering af VE-anlæg.

kl. 20.15 Kaffe og erfaringsudveksling mellem deltagerne – hvad kan vi lære af hinanden?

kl. 21.15 Opsamling - nyt fra bestyrelsen

kl. 21.30 Tak for i aften

Konklusionen blev, at Landsbyforum har mandat til at arbejde videre for mere lokal værdiskabelse ifbm. etablering af VE-anlæg, præcis som det blev resultatet ved Landsbytopmødet i maj. Desuden ønskes opstart af den kommunale stiggruppe igen pga. de store ødelæggelser af stierne ved stormfloden fredag i uge 42.

Følg processen omkring klimaløsninger på [KLIMAPORTALEN](#)

Klimaportalen fungerer som en platform med information til borgere om klimaindsatsen i Sønderborg Kommune. Her findes projekter, politikker, planer og informationer om bæredygtighed, CO2-reduktioner og klimatilpasning.

Fødevarerinitiativer:

Madspildsevent på Center for Verdensmål

Lørdag d. 30. september løb årets madspildevent af stablen. Eventet var arrangeret i et samarbejde mellem fødevarerkoordinator og Center for Verdensmål. Der var et formidlingsspor, et aktivitetsspor og fællesspisning. Eventets primære målgruppe var børnefamilier.

Der var flere lokale producenter, restauratører og foreninger der bidrager til dagen bl.a karikatur, Dining by Kretzmann, Hestehavegård, Egeskovgård, Kvickly Nordborg, Folkekøkkenet og Perma Syd.

Øvrige opgaver:

Sekretariatet hjælper landsbylaugene med sparring, udviklingsopgaver, kompetenceudvikling og fundraising samt fungerer som sekretær for Landsbyforum. Derudover udføres LAG-koordination for LAG Sønderborg Aabenraa.

Af indsatser kan nævnes:

1. Opfølgning på statusmøderne i oktober 2022 – herunder forsøg på forenkling af sagsgange omkring myndigheds-behandling af projekt: "Muldtoiletter" samt særligt fokus på "Fælles varmeløsninger" og "trafik i landdistrikterne" og borgerinddragelse ifm. etablering af VE-anlæg.

2. Ny mailplatform for landsbylaugene.

3. Landsbyudvikleren deltager i netværket omkring CoHeat projektet, der senest har finansieret screening af landsbyerne for at undersøge potentialerne for etablering af fælles varmeløsninger.

4. Kompetenceudviklingsforløb: Unge i landdistrikterne (landdistriktskoordinatoren deltager)

5. Når landsbylaugene ønsker at opdatere deres lokale udviklingsplaner til "Bæredygtige lokale udviklings-planer" står Sekretariatet til rådighed.

6. Løbende opdatering af www.sonderborgkom.dk

7. Igangværende projekter:

"Global udsyn og lokal handling" – et tværgående projekt mellem de sønderjyske kommuner, hvor formålet er at undersøge mulighederne for etablering af fælles varmeløsninger udenfor kollektive forsyningsområder (område 4).

"Landsbyfællesskaber som økonomiske entreprenører" - Projektet skal finde og afprøve organisatoriske løsninger, så et helt lokalsamfund i fællesskab kan udvikle, etablere og drifte fællesløsninger, hvor landsbylauget går forrest som økonomisk entreprenør.

Sekretariat for Landdistrikter:

Lene Lund Boisen,
Fødevarerkoordinator

Mobil: 20 20 26 92
lboi@sonderborg.dk

Carl Erik Maae,
Landsbyudvikler

Mobil: 27 90 54 69
came@sonderborg.dk

Connie Mark Skovbjerg
Landdistriktskoordinator

Mobil: 28 89 80 21
cskb@sonderborg.dk